

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EASO

Φεβρουάριος 2016

European Asylum Support Office

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ

Φεβρουάριος 2016

SUPPORT IS OUR MISSION

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print	ISBN 978-92-9494-092-6	doi:10.2847/475330	BZ-02-15-933-EL-C
PDF	ISBN 978-92-9494-087-2	doi:10.2847/77591	BZ-02-15-933-EL-N

© ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ, 2016

Περιεχόμενα

Εισαγωγή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ	5
Τι είναι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ;	6
Ποιος μπορεί να χρησιμοποιεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ;	7
Μαθησιακή διαδρομή για τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου	8
Βασικές θεματικές ενότητες για άλλες ομάδες-στόχους.....	9
Πώς παρακολουθείται η χρήση του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ;	10
Πώς μπορώ να λάβω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ;	11
Κατάλογος θεματικών ενότητων του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ:	12
Θεματική ενότητα «Υπαγωγή στην προστασία».....	13
Θεματική ενότητα «Τεχνικές συνέντευξης».....	14
Θεματική ενότητα «Εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων»	14
Θεματική ενότητα «Συνεντεύξεις ευάλωτων προσώπων».....	15
Θεματική ενότητα «Συνεντεύξεις παιδιών».....	15
Θεματική ενότητα «Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής».....	17
Θεματική ενότητα «Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου»	17
Θεματική ενότητα «Θεμελιώδη δικαιώματα και καθεστώς διεθνούς προστασίας στην ΕΕ»	18
Θεματική ενότητα «Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός»	18
Θεματική ενότητα «Αποκλεισμός».....	20
Θεματική ενότητα «Λήξη προστασίας».....	20
Θεματική ενότητα «Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου».....	20
Θεματική ενότητα «Κανονισμός Δουβλίνο III»	21
Θεματική ενότητα «Υποδοχή».....	21
Θεματική ενότητα «Επικεφαλής μονάδων ασύλου».....	22
Εισαγωγή στη Διδακτική	22

*«Η μάθηση είναι εμπειρία. Όλα τα υπόλοιπα είναι απλώς
πληροφορία».*

Albert Einstein

Εισαγωγή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ, το οποίο έχει ως νομική βάση το άρθρο 6 του κανονισμού για την ΕΑΣΟ (κανονισμός αριθ. 439/2010), αποτελεί ένα εργαλείο υποστήριξης που συμβάλλει στη βελτίωση της ικανότητας και της ποιότητας των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών για θέματα ασύλου. Αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην εφαρμογή του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (στο εξής: ΚΕΣΑ), όπως θεσπίστηκε με το Πρόγραμμα της Χάγης και, εν συνεχεία, με το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης. Η ΕΑΣΟ ενέκρινε μια στρατηγική κατάρτισης (η οποία διατίθεται στον δικτυακό της τόπο, στη διεύθυνση www.easo.europa.eu), με στόχο να σκιαγραφήσει τις αρχές και τις διαδικασίες που θα κατευθύνουν τη δράση της στο πλαίσιο εφαρμογής της εντολής της βάσει του άρθρου 6 του ιδρυτικού της κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 439/2010:

«Η Υπηρεσία Υποστήριξης καταρτίζει και αναπτύσσει την κατάρτιση που διατίθεται για τα μέλη όλων των διοικητικών υπηρεσιών και δικαστηρίων, καθώς και για τις εθνικές υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για θέματα ασύλου στα κράτη μέλη. Η Υπηρεσία Υποστήριξης αναπτύσσει την κατάρτιση αυτή σε στενή συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών για το άσυλο και, ανάλογα με την περίπτωση, επωφελείται της εμπειρογνωσίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και άλλων συναφών οργανώσεων. Η προσφερόμενη κατάρτιση έχει ως στόχο την παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης στα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται, καθώς και τον καθορισμό βασικών αρχών και βέλτιστων πρακτικών, ώστε να συμβάλλει στη μεγαλύτερη σύγκλιση διοικητικών μεθόδων και αποφάσεων και νομικής πρακτικής με πλήρη σεβασμό για την ανεξαρτησία των εθνικών δικαστηρίων».

Τι είναι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΑΣΟ;

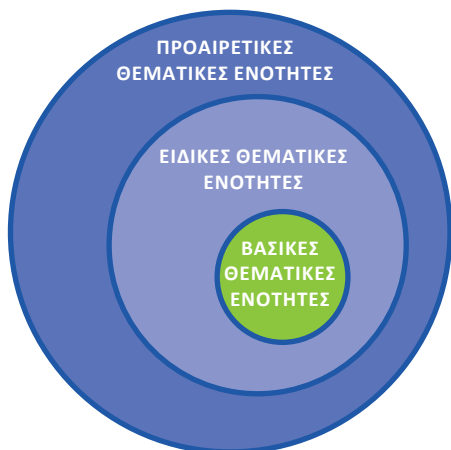
- Ένα ενιαίο σύστημα κατάρτισης, το οποίο σχεδιάστηκε κυρίως για τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου και τους ασκούντες επαγγέλματα σχετικά με το άσυλο στα κράτη της ΕΕ+.
- Αποτελείται από αρκετές διαδραστικές θεματικές ενότητες, οι οποίες καλύπτουν ολόκληρο το πεδίο της διεθνούς προστασίας και αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Σύμβασης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1967, των νομικών πράξεων του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, καθώς και άλλων συναφών πράξεων του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου.
- Αναπτύχθηκε από ομάδες εμπειρογνομόνων από διάφορα κράτη της ΕΕ+ με την υποστήριξη της Ομάδας Αναφοράς της ΕΑΣΟ.
- Βασίζεται σε μια μικτή μαθησιακή μέθοδο, η οποία εφαρμόζει ταυτόχρονα θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις της κατάρτισης συνδυάζοντας μια μέθοδο ηλεκτρονικής μάθησης με διά ζώσης συνεδρίες. Το υλικό κατάρτισης βασίζεται σε περιπτωσιολογικές μελέτες και προωθεί καλές πρακτικές στο πεδίο της διεθνούς προστασίας.
- Εγκρίθηκε μέθοδος κατάρτισης των εκπαιδευτών για την υποστήριξη της ανάπτυξης των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των ικανοτήτων τους. Μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης της εκάστοτε θεματικής ενότητας, οι εκπαιδευτές θα μπορούν να εκπαιδεύσουν το προσωπικό των αρμόδιων εθνικών διοικητικών αρχών ώστε να προκύπτει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα.
- Το υλικό κατάρτισης είναι γραμμένο στα αγγλικά και τα κράτη της ΕΕ+ μπορούν να το μεταφράσουν στην αντίστοιχη εθνική γλώσσα.

Ποιος μπορεί να χρησιμοποιεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EASO;

- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EASO προορίζεται κυρίως για χρήση ως εργαλείο διαρκούς υποστήριξης σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται κατά περίπτωση στο πλαίσιο καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή κατά την παροχή ειδικής υποστήριξης για την αντιμετώπιση ειδικών καταστάσεων.
- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα μπορεί επίσης να απευθύνεται σε άλλους ενδιαφερόμενους, όπως είναι οι διάφορες αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών της ΕΕ+, οι Οργανισμοί της ΕΕ, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, η ακαδημαϊκή κοινότητα και οι συναφείς οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Τρίτες χώρες μπορούν επίσης να επωφεληθούν της στρατηγικής εξωτερικής δράσης της EASO¹. Πρόσβαση σε δραστηριότητες κατάρτισης παρέχεται κατά περίπτωση και υπό την επιφύλαξη των αναγκών των κρατών της ΕΕ+, καθώς και της διαθεσιμότητας των απαιτούμενων ανθρωπίνων και χρηματοοικονομικών πόρων.
- Για την ορθή χρήση του εκπαιδευτικού της προγράμματος η EASO ανέπτυξε συστάσεις υπό τη μορφή **μαθησιακής διαδρομής**, η οποία διαμορφώθηκε με γνώμονα ένα σύνολο βασικών, ειδικών και προαιρετικών θεματικών ενοτήτων. Οι βασικές θεματικές ενότητες παρέχουν σε όλους τους εκπαιδευόμενους την ίδια βασική κατάρτιση, δημιουργώντας ένα κοινό και ομοιογενές πλαίσιο για τις επιμέρους ιδιαίτερες ομάδες-στόχους. Οι ειδικές και οι προαιρετικές θεματικές ενότητες βοηθούν τον χρήστη να βελτιώσει το επίπεδο εξειδίκευσής του.
- Μέχρι στιγμής, έχουν καθορισθεί πέντε ομάδες-στόχοι: οι επιληφθέντες των υποθέσεων ασύλου (η πρωταρχική ομάδα-στόχος των θεματικών ενοτήτων κατάρτισης της EASO), οι επικεφαλής μονάδων ασύλου, οι υπεύθυνοι πολιτικής, οι ερευνητές πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ) και οι υπεύθυνοι υποδοχής αιτούντων ασύλο. Καταρτίστηκε ειδική μαθησιακή διαδρομή για την ομάδα-στόχο των επιληφθέντων υποθέσεων ασύλου και καθορίστηκαν βασικές θεματικές ενότητες για τις άλλες τέσσερις ομάδες-στόχους.

¹ <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-External-Action-Strategy.pdf>

Μαθησιακή διαδρομή για τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Υπαγωγή στην προστασία
- Τεχνικές συνέντευξης
- Εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων

ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

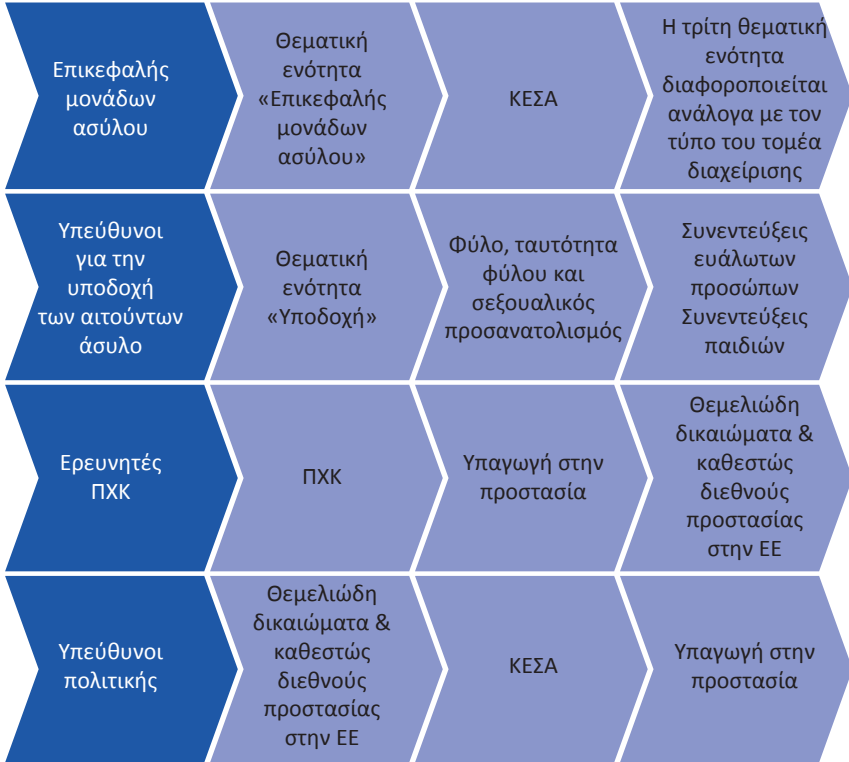
- Συνεντεύξεις ευάλωτων προσώπων
- Συνεντεύξεις παιδιών
- Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
- οινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου
- Θεμελιώδη δικαιώματα και καθεστώς διεθνούς προστασίας στην ΕΕ
- Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός
- Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Λήξη προστασίας
- Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου
- Κανονισμός Δουβλίνο III
- Θεματική ενότητα «Υποδοχή»
- Θεματική ενότητα «Επικεφαλής μονάδων ασύλου»

- Εισαγωγή στη Διδακτική

Βασικές θεματικές ενότητες για άλλες ομάδες-στόχους

Πώς παρακολουθείται η χρήση του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ;

- Η ΕΑΣΟ ανέπτυξε έναν ειδικό μηχανισμό, το Πιλοτήριο κατάρτισης της ΕΑΣΟ, το οποίο παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των δραστηριοτήτων κατάρτισης της ΕΑΣΟ στην ΕΕ, καθώς και σε εθνικό επίπεδο.
- Το Πιλοτήριο κατάρτισης παρέχει μια εργαλειοθήκη για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων και την ανάλυση ποσοτικών δεδομένων, καθώς και οπτική επισκόπηση της εφαρμογής των εκπαιδευτικών εργαλείων της ΕΑΣΟ. Το Πιλοτήριο κατάρτισης υποστηρίζει επίσης τα κράτη μέλη στον καθορισμό και στην τήρηση των εθνικών στόχων κατάρτισης σε σχέση με τις δραστηριότητες κατάρτισης ΕΑΣΟ.
- Η ΕΑΣΟ δημοσιεύει ετήσια Έκθεση Κατάρτισης σχετικά με την εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματός της στην ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο.

Πώς μπορώ να λάβω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EASO;

Εάν επιθυμείτε να μάθετε περισσότερα σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της EASO, επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση training@easo.europa.eu.

Κατάλογος Θεματικών ενότητων του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ:

- Υπαγωγή στην προστασία
- Τεχνικές συνέντευξης
- Εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων
- Συνεντεύξεις ευάλωτων προσώπων
- Συνεντεύξεις παιδιών
- Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
- Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου
- Θεμελιώδη δικαιώματα και καθεστώς διεθνούς προστασίας στην ΕΕ
- Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός
- Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα
- Λήξη προστασίας
- Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου
- Κανονισμός Δουβλίνο III
- Υποδοχή
- Θεματική ενότητα «Επικεφαλής μονάδων ασύλου»
- Εισαγωγή στη Διδακτική

Οι θεματικές ενότητες του εκπαιδευτικού προγράμματος της ΕΑΣΟ συμπληρώνονται με το εγχειρίδιο του εκπαιδευτή και το εγχειρίδιο κατάρτισης. Το εγχειρίδιο του εκπαιδευτή έχει σχεδιαστεί με στόχο να συνδράμει τους εκπαιδευτές στην κατάρτιση εκπαιδευτών, καθώς και στο πλαίσιο συνεδριών κατάρτισης σε εθνικό επίπεδο. Το εγχειρίδιο κατάρτισης είναι ένα συμπληρωματικό εργαλείο που αναπτύχθηκε για συγκεκριμένες θεματικές ενότητες κατάρτισης και χρησιμεύει ως εργαλείο αναφοράς για όσους έχουν ήδη ολοκληρώσει την

παρακολούθηση της εκάστοτε θεματικής ενότητας. Συνδράμει επίσης τους επαγγελματίες στον τομέα του ασύλου στην καθημερινή τους εργασία παρέχοντας μια σύνοψη των κύριων στοιχείων του εκπαιδευτικού υλικού.

Θεματική ενότητα «Υπαγωγή στην προστασία»

Η θεματική ενότητα «Υπαγωγή στην προστασία» παρέχει κατάρτιση σχετικά με την ερμηνεία της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και τη σχέση της με την οδηγία της ΕΕ περί αναγνώρισης.

Η εν λόγω θεματική ενότητα παρουσιάζει τον ορισμό του πρόσφυγα και τους λόγους επικουρικής προστασίας βάσει μιας δομημένης και διαδραστικής μεθόδου. Περαιτέρω, αναλύει βασικούς όρους όπως: α) η δίωξη, σε σχέση τόσο με το εγχειρίδιο της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες όσο και με την οδηγία περί αναγνώρισης, β) οι προβλεπόμενοι στη Σύμβαση και οι λόγοι, ήτοι η φυγή, η θρησκεία, η εθνικότητα, οι πολιτικές πεποιθήσεις και, ιδίως, η κοινωνική τάξη, γ) η αιτιακή σχέση ανάμεσα στη δίωξη (βάσιμος φόβος) και τους προβλεπόμενους στη Σύμβαση λόγους, δ) η βασική αρχή της μη επαναπρώθησης, καθώς και άλλα σημαντικά στοιχεία για την αναγνώριση τόσο του καθεστώτος πρόσφυγα όσο και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.

Ολοκληρώνοντας την κατάρτιση, οι συμμετέχοντες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικά με τους βασικούς όρους και θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις εν λόγω έννοιες σε πραγματικές περιπτώσιολογικές μελέτες.

Θεματική ενότητα «Τεχνικές συνέντευξης»

Η συνέντευξη με τον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της διαδικασίας ασύλου. Οι πληροφορίες που συλλέγονται μέσω της προσωπικής συνέντευξης διαδραματίζουν κατά κανόνα σημαντικό ρόλο κατά την εξέταση της αίτησης. Στόχος της εν λόγω θεματικής ενότητας είναι η παροχή συνδρομής προς τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου προκειμένου να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που θα τους επιτρέπουν να διεξάγουν προσωπικές συνεντεύξεις σύμφωνα με τους κανόνες της επαγγελματικής δεοντολογίας.

Η θεματική ενότητα καλύπτει τις θεωρητικές πτυχές και τη συναφή νομοθεσία με βασικό μέλημα την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων. Προωθεί τη χρήση μιας μεθόδου δομημένης διαλογικής επικοινωνίας κατά τη συνέντευξη και καθοδηγεί τον συμμετέχοντα σε όλα τα στάδια της συνέντευξης προετοιμάζοντάς τον κατάλληλα για τις ενέργειες οι οποίες ενδέχεται να κριθούν αναγκαίες μετά τη συνέντευξη. Η διαδραστική μέθοδος κατάρτισης παρέχει επίσης ευκαιρίες πρακτικής εξάσκησης διάφορων δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη λήψη της συνέντευξης βάσει ειδικών σεναρίων.

Πρόσθετες ειδικές γνώσεις όσον αφορά τη λήψη της συνέντευξης μπορούν να αποκτηθούν μέσω των θεματικών ενοτήτων «Συνεντεύξεις παιδιών» και «Συνεντεύξεις ευάλωτων προσώπων».

Θεματική ενότητα «Εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων»

Η εν λόγω θεματική ενότητα πραγματεύεται τη διαδικασία εκτίμησης των αποδεικτικών στοιχείων, η οποία αποτελεί την κύρια μέθοδο εξακρίβωσης των πραγματικών περιστατικών της εκάστοτε περίπτωσης μέσω της συλλογής, εξέτασης και σύγκρισης των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων.

Η διαδικασία εκτίμησης των αποδεικτικών στοιχείων βασίζεται στην αρχή της όμοιας αντιμετώπισης όμοιων περιπτώσεων με δίκαιο και συνεπή τρόπο. Στο επίκεντρό της βρίσκεται μια δομημένη μέθοδος εκτίμησης των αποδεικτικών στοιχείων, η οποία τείνει να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο της υποκειμενικής αντιμετώπισης των επιμέρους περιπτώσεων. Η θεματική ενότητα παρέχει στους συμμετέχοντες τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που απαιτούνται για

την εφαρμογή της εν λόγω δομημένης μεθόδου στην πράξη. Τους παρέχει καθοδήγηση μέσω των σταδίων της συλλογής πληροφοριών, της εκτίμησης αξιοπιστίας και της εκτίμησης κινδύνου, ενώ παράλληλα τους βοηθά να αποκτήσουν περαιτέρω γνώσεις και δεξιότητες για τη σύνταξη των κεφαλαίων τεκμηρίωσης της απόφασης. Η θεματική ενότητα καλύπτει τις θεωρητικές πτυχές και τη συναφή νομοθεσία με γνώμονα την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων και παρέχει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία απόκτησης γνώσεων μέσω πρακτικής εφαρμογής στο πλαίσιο ειδικών σεναρίων.

Θεματική ενότητα «Συνεντεύξεις ευάλωτων προσώπων»

Η ευπάθεια του αιτούντος καθεστώς διεθνούς προστασίας είναι εγγενής. Ωστόσο, οι ατομικές περιστάσεις ορισμένων αιτούντων τους καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτους στο πλαίσιο της διαδικασίας εξακρίβωσης της ανάγκης διεθνούς προστασίας. Κάθε ασθένεια και τραυματική εμπειρία που συνέβη στη χώρα καταγωγής κατά τη διάρκεια της φυγής ή ακόμα και στη χώρα υποδοχής μπορεί να επηρεάσει την ποσότητα και την ποιότητα των πληροφοριών που ο αιτών μπορεί να παράσχει στο πλαίσιο της προσωπικής συνέντευξης. Οι επιληφθέντες των υποθέσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διαθέτουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες, καθώς και να τηρούν τις στάσεις που απαιτούνται για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των ειδικών διαδικαστικών αναγκών των αιτούντων με ανάλογα προβλήματα.

Η ειδική αυτή θεματική ενότητα βασίζεται στην ενότητα «Τεχνικές συνέντευξης». Υιοθετεί την ίδια μέθοδο δομημένης διαλογικής επικοινωνίας που εφαρμόζεται στη διαδικασία της συνέντευξης, ενώ αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στα ειδικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη συνέντευξη ενός αιτούντος με ειδικές ανάγκες. Επιπλέον, η θεματική ενότητα βοηθά τους συμμετέχοντες να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις σχετικά με την ευπάθεια, τις ψυχικές και τις σωματικές βλάβες, ενώ, παράλληλα, παρέχει συμβουλές για την αντιμετώπιση δύσκολων καταστάσεων. Επίσης, παρέχει γνώσεις και συμβουλές και σε σχέση με τις ανάγκες του υπεύθυνου της συνέντευξης.

Θεματική ενότητα «Συνεντεύξεις παιδιών»

Η συνέντευξη με παιδιά απαιτεί ειδικές δεξιότητες και γνώσεις, καθώς η αντίληψη του παιδιού για το περιβάλλον, η μνήμη του και η αίσθηση του χρόνου διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με τις αντίστοιχες λειτουργίες ενός ενηλίκου. Κατά συνέπεια, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι επιληφθέντες τέτοιων υποθέσεων να έχουν επίγνωση αυτών των διαφορών κατά την προσωπική συνέντευξη με παιδιά.

Η εν λόγω θεματική ενότητα πραγματεύεται διεξοδικά την αρχή του συμφέροντος του παιδιού, η οποία πρέπει να πρυτανεύει στο πλαίσιο ενεργειών που αφορούν παιδιά.

Στόχος της είναι να παράσχει στους συμμετέχοντες γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με τα στάδια ανάπτυξης του παιδιού, τις ειδικές τεχνικές λήψης συνεντεύξεων από παιδιά και την αξιολόγηση των πληροφοριών που δίδονται από παιδιά.

Η ενότητα αυτή βασίζεται επίσης στη μέθοδο της δομημένης συνέντευξης που παρουσιάζεται στη θεματική ενότητα «Τεχνικές συνέντευξης». Η θεματική ενότητα επιδιώκει να βοηθήσει τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη λήψη προσωπικών συνεντεύξεων με ευαισθησία, κατανόηση και λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και την ωριμότητα του παιδιού, τις πολιτισμικές διαφορές και τις επιπτώσεις των τραυματικών εμπειριών ή/και της ταλαιπωρίας που έχει υποστεί.

Θεματική ενότητα «Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής»

Οι ΠΧΚ είναι τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με τη χώρα καταγωγής του αιτούντος καθεστώς διεθνούς προστασίας οι οποίες χρησιμοποιούνται από τους επιληφθέντες της υπόθεσης και από άλλους ενδιαφερόμενους για την εκτίμηση των ισχυρισμών επί των οποίων βασίζεται η αίτηση χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

Αφορά ευρύ φάσμα πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής του αιτούντος, όπως, π.χ., το νομικό πλαίσιο, τα πολιτισμικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, το πολιτικό πλαίσιο, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, οι ανθρωπιστικές συνθήκες, οι πρακτικές στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή η κατάσταση ασφαλείας.

Οι ΠΧΚ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο κατά την τεκμηρίωση του δικαιώματος στη διεθνή προστασία σε διάφορα στάδια της διαδικασίας (κατά την προετοιμασία ή τη λήψη της συνέντευξης, καθώς και κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης). Οι ΠΧΚ μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τη χάραξη πολιτικής.

Ο κύριος στόχος της θεματικής ενότητας είναι η αποσαφήνιση της μεγάλης σημασίας και των ορίων των ΠΧΚ, καθώς και η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις ερωτήσεις που αφορούν ΠΧΚ, τους διάφορους πόρους, την έρευνα και την παραγωγή ΠΧΚ. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν διεξοδικές γνώσεις για διάφορες ερευνητικές στρατηγικές και δεξιότητες, καθώς και για τα είδη και την εκτίμηση των πόρων.

Οι συμμετέχοντες εξοικειώνονται επίσης με τα πρότυπα ποιότητας των ΠΧΚ και εκπαιδεύονται στην εφαρμογή τους στο πλαίσιο της έρευνας και της παραγωγής ΠΧΚ.

Θεματική ενότητα «Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου»

Η θεματική ενότητα «Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου» παρέχει μια επισκόπηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) εστιάζοντας τόσο στις νομικές όσο και στις πρακτικές εξελίξεις στον τομέα της διεθνούς προστασίας στην ΕΕ. Στόχος της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας είναι η ευαισθητοποίηση των επιληφθέντων υποθέσεων ασύλου και των άλλων επαγγελματιών στον τομέα του ασύλου όσον αφορά τον ρόλο τους ως βασικών παραγόντων στην εφαρμογή του ΚΕΣΑ, καθώς και η συμβολή στη διαμόρφωση μιας προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή» με στόχο την επιτυχή εφαρμογή του

ΚΕΣΑ. Παρέχονται επίσης στους εκπαιδευόμενους τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής του ΚΕΣΑ.

Θεματική ενότητα «Θεμελιώδη δικαιώματα και καθεσώς διεθνούς προστασίας στην ΕΕ»

Η θεματική ενότητα «Θεμελιώδη δικαιώματα και καθεσώς διεθνούς προστασίας στην ΕΕ» παρουσιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα από την άποψη της διαδικασίας ασύλου. Στο επίκεντρο αυτού του κύκλου μαθημάτων βρίσκεται ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συναφείς διατάξεις του Χάρτη παρουσιάζονται και αναλύονται στους εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο των διαδοχικών σταδίων των διαδικασιών ασύλου και της διαδικασίας υποδοχής. Η παρουσίασή τους γίνεται τόσο από νομική όσο και από πρακτική άποψη, με σαφή έμφαση στις τελευταίες εξελίξεις, π.χ. τη συναφή νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η θεματική ενότητα έχει ως ομάδα-στόχο τους επαγγελματίες στον τομέα της διαδικασίας ασύλου και υποδοχής, μεταξύ των οποίων τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου, τους νομικούς αξιωματούχους, τους εμπειρογνώμονες ΠΧΚ, τους υπαλλήλους των κέντρων υποδοχής και το προσωπικό που εργάζεται στα διάφορα στάδια της διαδικασίας ασύλου. Η θεματική ενότητα απευθύνεται επίσης στους συνοριοφύλακες και στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Από την κατάρτιση μπορεί να επωφεληθεί εξίσου τόσο το προσωπικό που διαθέτει επαγγελματική πείρα όσο και οι νεοπροσληφθέντες στον τομέα ασύλου.

Η εν λόγω θεματική ενότητα καταρτίστηκε σε στενή συνεργασία με τον FRA και τον FRONTEX και διατίθεται για κοινή χρήση και από τους τρεις οργανισμούς.

Θεματική ενότητα «Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός»

Στόχος της θεματικής ενότητας «Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός» είναι η ευαισθητοποίηση, καθώς και η απόκτηση επαρκών δεξιοτήτων και γνώσεων από τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου για την εκτίμηση αιτήσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας που προβάλλουν λόγους φύλου, ταυτότητας φύλου ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού, με έμφαση στη διάσταση του φύλου και των παραμέτρων που σχετίζονται με την ταυτότητα του φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι αιτούντες που προβάλλουν λόγους φύλου, ταυτότητας φύλου ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού δεν υφίστανται δυσμενείς

διακρίσεις κατά τη διαδικασία διεθνούς προστασίας. Η έρευνα έχει δείξει ότι σε αρκετές χώρες χρήζουν βελτίωσης όλα τα στάδια της διαδικασίας χορήγησης διεθνούς προστασίας, ώστε να συνεκτιμάται η διάσταση του φύλου ή/και των παραμέτρων που σχετίζονται με την ταυτότητα του φύλου ή/και τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Παρότι ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων που σχετίζονται με το φύλο είναι πολύ υψηλότερος από τον αριθμό των αιτήσεων που σχετίζονται με την ταυτότητα του φύλου ή/και τον σεξουαλικό προσανατολισμό, η θεματική ενότητα προσπαθεί να πραγματευθεί επί ίσους όρους αμφότερες τις περιπτώσεις, τόσο αυτοτελώς όσο και όταν παρατηρούνται αλληλοεπικαλύψεις. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση των εννοιών και των πτυχών που εγείρουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου κατά την εξέταση αιτήσεων διεθνούς προστασίας που προβάλλουν λόγους φύλου ή/και ταυτότητας του φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Θεματική ενότητα «Αποκλεισμός»

Η θεματική ενότητα «Αποκλεισμός» παρέχει στους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου την ευκαιρία να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις όσον αφορά την εκτίμηση και εφαρμογή των ρητρών αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 1Δ, 1Ε και 1ΣΤ της Σύμβασης του 1951 και απαντούν και στην οδηγία της ΕΕ περί αναγνώρισης. Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν επίσης για την περαιτέρω επίδραση που ασκούν επί της εφαρμογής των ρητρών αποκλεισμού το διεθνές δίκαιο, η εθνική νομοθεσία, οι πολιτικές και η επιχειρησιακή πρακτική, η νομολογία των εθνικών και των διεθνών δικαστηρίων, π.χ. του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και η καθοδήγηση που παρέχουν η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και άλλοι σημαντικοί οργανισμοί ή συγγραφείς.

Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες που τους επιτρέπουν να εφαρμόζουν τις σχετικές διατάξεις βάσει αυστηρής και ταυτόχρονα συστατικής ερμηνείας, λαμβάνοντας υπόψη το βάρος και το μέτρο απόδειξης που ισχύουν στις περιπτώσεις αποκλεισμού.

Θεματική ενότητα «Λήξη προστασίας»

Η εν λόγω θεματική ενότητα παρέχει στους επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου την ευκαιρία να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή των ρητρών περί ανάκλησης και παύσης και να εξοικειωθούν με τις λοιπές περιστάσεις που ενδέχεται να προκαλέσουν τη λήξη του καθεστώτος προστασίας, όπως είναι η άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος προστασίας. Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν επίσης να ερμηνεύουν τις προϋποθέσεις λήξης του καθεστώτος προστασίας, όπως αυτές καθορίζονται στην οδηγία περί αναγνώρισης.

Μόλις ολοκληρώσουν την παρακολούθηση της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν κατανοήσει τους επιμέρους λόγους λήξης του καθεστώτος προστασίας και θα μπορούν να προετοιμάσουν και να συντάξουν σχετικές αποφάσεις.

Θεματική ενότητα «Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου»

Η θεματική ενότητα «Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου» παρέχει έναν οδικό χάρτη ο οποίος απευθύνεται σε όλους τους αρμόδιους για θέματα ασύλου των οποίων οι αρμοδιότητες καταλαμβάνουν πτυχές της διεθνούς προστασίας όπως η πρόσβαση στη διαδικασία, η επεξεργασία των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ή η λήψη απόφασης. Παρέχει στους εκπαιδευόμενους γνώσεις και πρακτικά

παραδείγματα εφαρμογής των κοινών αρχών, των εγγυήσεων και των υποχρεώσεων των αιτούντων και των αρμόδιων εθνικών αρχών, τις οποίες όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν στο πλαίσιο των εθνικών διαδικασιών ασύλου σύμφωνα με την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου. Η θεματική ενότητα «Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου» παρέχει στους εκπαιδευόμενους διεξοδικές αναλύσεις πολύπλοκων θεμάτων, όπως είναι η πρόσβαση στη διαδικασία, το παραδεκτό, το δικαίωμα νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης, η λήψη απόφασης, οι πραγματικές προσφυγές ή οι ειδικές διαδικασίες.

Θεματική ενότητα «Κανονισμός Δουβλίνο III»

Η εν λόγω θεματική ενότητα παρέχει στους συμμετέχοντες γνώσεις και δεξιότητες σχετικές τόσο με τα θεμελιώδη ζητήματα που εγείρονται κατά την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III όσο και με την εν γένει λειτουργία του. Οι εκπαιδευόμενοι έχουν επίσης την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τη βάση δεδομένων EURODAC και το ηλεκτρονικό δίκτυο «Dublinet». Εκτός από την απόκτηση γνώσεων σχετικά με τον σκοπό και το περιεχόμενο του κανονισμού Δουβλίνο III, οι συμμετέχοντες μαθαίνουν επίσης να εφαρμόζουν τις ειδικές πρόνοιες του εν λόγω κανονισμού, όπως είναι η επανένωση των οικογενειών ή οι εγγυήσεις προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Μόλις ολοκληρώσουν την παρακολούθηση της θεματικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν αποκτήσει τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για να εφαρμόσουν τον δεσμευτικό κανονισμό Δουβλίνο III σε ένα πλαίσιο που θα συνάδει με τις λοιπές διεθνείς πράξεις προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Θεματική ενότητα «Υποδοχή»

Η θεματική ενότητα «Υποδοχή» απευθύνεται στους επαγγελματίες που έρχονται σε άμεση επαφή με τους αιτούντες καθεστώς διεθνούς προστασίας στο στάδιο της υποδοχής, ανεξαρτήτως του φορέα στον οποίο απασχολούνται (κράτος, μη κυβερνητική οργάνωση, ιδιωτή ανάδοχο, οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, κ.λπ.). Η κατάρτιση συμβαδίζει με τις διατάξεις της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω κατάρτισης οι εκπαιδευόμενοι μελετούν το διεθνές και το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο εντός των οποίων θεσπίστηκε η οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής. Αποκτούν γνώσεις για τα διάφορα στάδια της διαδικασίας υποδοχής, όπως είναι ο εντοπισμός των ειδικών αναγκών των αιτούντων διεθνή προστασία και η ενασχόληση με ευάλωτες ομάδες. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν εισαγωγικές γνώσεις όσον αφορά τον ρόλο του αρμόδιου υποδοχής και διδάσκονται ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων που ενδέχεται να τους βοηθήσουν στην εκτέλεση των καθημερινών καθηκόντων τους.

Θεματική ενότητα «Επικεφαλής μονάδων ασύλου»

Η θεματική ενότητα «Επικεφαλής μονάδων ασύλου» καλύπτει διάφορες παραμέτρους των καθημερινών καθηκόντων του επικεφαλής μονάδας με αρμοδιότητες στον τομέα της διεθνούς προστασίας. Η εν λόγω θεματική ενότητα παρέχει θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις οι οποίες αναμένεται να συνδράμουν τους επικεφαλής μονάδων ασύλου στην ανάπτυξη ικανοτήτων που θα διασφαλίζουν ότι η λειτουργία των μονάδων τους συμμορφώνεται προς πρότυπα ποιότητας συμβατά με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου και του δικαίου της Ένωσης.

Η ομάδα-στόχος στην οποία πρωτίστως απευθύνεται η συγκεκριμένη θεματική ενότητα είναι οι επικεφαλής φορέων στους οποίους απασχολούνται οι επιληφθέντες υποθέσεων ασύλου, π.χ. οι επικεφαλής μονάδων ασύλου και άλλα ανώτερα διοικητικά στελέχη στο πεδίο της διεθνούς προστασίας.

Μεταξύ των άλλων ομάδων που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την εν λόγω θεματική ενότητα συγκαταλέγονται οι επικεφαλής μονάδων υποδοχής και οι επικεφαλής ομάδων των μονάδων υποδοχής.

Εισαγωγή στη Διδακτική

Έως το 2015, οι συνεδρίες κατάρτισης των εκπαιδευτών της EASO, ειδικές για κάθε θεματική ενότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος, περιλάμβαναν μία ημέρα «Εισαγωγής στις διδακτικές μεθόδους» στο πλαίσιο του συνολικού προγράμματος διά ζώσης κατάρτισης. Η εν λόγω κατάρτιση ήταν γενικού χαρακτήρα και βασιζόταν κυρίως σε πρακτικές ασκήσεις.

Ωστόσο, από το 2016, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, η συγκεκριμένη κατάρτιση ενισχύεται με την προσθήκη μιας προκαταρκτικής επιγραμμικής επί μέρους ενότητας διάρκειας περίπου 12 ωρών. Σκοπός της εν λόγω θεματικής ενότητας είναι να προετοιμάσει όσους συμμετέχουν στις συνεδρίες κατάρτισης των εκπαιδευτών της EASO να αναλάβουν τον ρόλο των εθνικών εκπαιδευτών χρησιμοποιώντας τις θεματικές ενότητες της EASO. Για τον λόγο αυτό, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της επιγραμμικής συνιστώσας είναι τα εξής: οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι ικανοί, καταρχάς, για την προετοιμασία μαθημάτων κατάρτισης προσαρμοσμένων στους αποδέκτες με την εφαρμογή διαφορετικών μεθοδολογιών και αρχών, και κατά δεύτερον, για την εξέταση κατάλληλων μεθόδων για την επίλυση των ιδιαίτερων προκλήσεων που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευτές κατά τη διάρκεια των μαθημάτων κατάρτισης. Το πρόγραμμα διά ζώσης κατάρτισης θα επικεντρωθεί σε μία σύντομη συνεδρία κατάρτισης την οποία θα πρέπει να φέρουν εις πέρας επιτυχώς οι συμμετέχοντες σχετικά με συγκεκριμένο θέμα της θεματικής ενότητας.

